

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Warszawa, 21 marca 2022 r.

**Członek Zarządu
Zakładu Ubezpieczeń Społecznych**

BPS/043/-37-1524/22

992700.611.467.2022-CER

KANCELARIA SENATU

03980200588679

RPW/7502/2022 P zał.

2022-03-25 rej. Bronisz Karol

**Szanowna Pani
Gabriela Morawska-Stanecka
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Wiejska 6/8
00-902 Warszawa**

Dotyczy: wystąpienia Pani Marszałek z 18 lutego 2022 r., przy którym zostało przesłane oświadczenie złożone przez Pana Senatora Jana Filipa Libickiego podczas 37 posiedzenia Senatu RP w dniu 16 lutego 2022 r., w sprawie renty rodzinnej

Szanowna Pani Marszałek,

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) jest organem, który wykonuje przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych. W związku z tym możemy przyznać świadczenie, o które wnioskuje osoba zainteresowana wyłącznie w przypadku, jeżeli zostały spełnione łącznie wszystkie warunki wymagane do jego uzyskania, określone w obowiązujących aktach prawnych.

Jakie świadczenie przysługuje uprawnionym członkom rodziny po osobie zmarłej

Uprawnionym członkom rodziny osoby, która w chwili śmierci miała ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy lub spełniała warunki wymagane do uzyskania jednego z tych świadczeń przysługuje renta rodzinna¹.

Renta rodzinna przysługuje także uprawnionym członkom rodziny osoby, która w chwili śmierci pobierała zasiłek przedemerytalny, świadczenie przedemerytalne lub nauczycielskie

¹ art. 65 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 504), zwanej dalej ustawą emerytalną

świadczenie kompensacyjne. W takim przypadku przyjmujemy, że osoba zmarła spełniała warunki do uzyskania renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy².

Kto jest uprawniony do renty rodzinnej

Do renty rodzinnej uprawnieni są następujący członkowie rodziny³:

- dzieci własne, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobione,
- przyjęte na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności wnuki, rodzeństwo i inne dzieci, z wyłączeniem dzieci przyjętych na wychowanie i utrzymanie w ramach rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka,
- małżonek (wdowa i wdowiec),
- rodzice, w tym również ojczym, macocha oraz osoby przysposabiające.

Renta rodzinna dla rodzeństwa

Renta rodzinna⁴ przysługuje ww. rodzeństwu bez względu na jego wiek, jeżeli:

- zostało przyjęte na wychowanie i utrzymanie co najmniej na rok przed śmiercią ubezpieczonego (emeryta-rencisty), chyba że śmierć była następstwem wypadku,

a ponadto:

- nie ma prawa do renty rodzinnej po zmarłych rodzicach, a gdy rodzice żyją, jeżeli:
 - ✓ nie mogą zapewnić im utrzymania albo
 - ✓ ubezpieczony (emeryt lub rencista) lub jego małżonek był ich opiekunem ustanowionym przez sąd, oraz
- stało się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy przed ukończeniem 16 lat lub w przypadku kontynuowania nauki w szkole przed ukończeniem 25 lat⁵.

Nie jest natomiast możliwe przyznanie renty rodzinnej dla siostry po zmarłym bracie na warunkach określonych dla wdowy.

Kiedy wszczynamy postępowanie i kto wydaje decyzje

Postępowanie w sprawach świadczeń emerytalno-rentowych wszczynamy na podstawie wniosku osoby zainteresowanej⁶. Decyzje w sprawach świadczeń wydają Oddziały ZUS właściwe ze względu na miejsce zamieszkania osoby zainteresowanej⁷.

Osoba zainteresowana przyznaniem renty rodzinnej może złożyć wniosek o to świadczenie podczas wizyty w Oddziale ZUS, ewentualnie za pośrednictwem operatora pocztowego lub w formie dokumentu elektronicznego przez elektroniczną skrzynkę podawczą organu,

² art. 66 ustawy emerytalnej

³ art. 67 ustawy emerytalnej

⁴ art. 69 ustawy emerytalnej

⁵ art. 68 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej

⁶ art. 116 ust. 1 ustawy emerytalnej

⁷ art. 115 ust. 1 ustawy emerytalnej

tj. PUE ZUS. Rodzeństwo ubiegające się o rentę rodzinną do wniosku o przyznanie tego świadczenia powinno dołączyć m.in. oświadczenia lub dokumenty potwierdzające, że :

- zostało przyjęte na wychowanie i utrzymanie co najmniej na rok przed śmiercią ubezpieczonego lub świadczeniobiorcy, chyba że śmierć była następstwem wypadku,
- nie ma prawa do renty po rodzicach, a gdy rodzice żyją - nie mogą zapewnić im utrzymania, albo że ubezpieczony lub świadczeniobiorca był ich opiekunem ustanowionym przez sąd⁸.

W przypadku złożenia wniosku Oddział ZUS, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby zainteresowanej, rozpatrzy sprawę oraz wyda stosowną decyzję.

Z wyrazami szacunku

CZŁONEK ZARZĄDU

D. Bieniasz
Dorota Bieniasz

⁸ § 12 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. Nr 237, poz. 1412)